

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Milana Lipovského a sudcov JUDr. Jany Serbovej a JUDr. Igora Burgera na neverejnom zasadnutí v Bratislave 26. júna 2013 v trestnej veci obvineného **E. H. pre trestný čin ublíženia na zdraví** podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a/, písm. b/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. h/ a § 139 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. vedenej na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom pod sp. zn. 1T 143/2010, o dovolaní, ktoré podal obvinený prostredníctvom svojho obhajcu Mgr. M. K., proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne, zo dňa 20. septembra 2012, sp. zn. 2To 108/2011, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného E. H. **sa o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom z 13. apríla 2011, sp. zn. 1T 143/2010, bol obvinený E. H. uznaný za vinného zo spáchania

prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a/, písm. b/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. h/ a § 139 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 12. júna 2009 v čase o 15.15 hod., ako vodič osobného motorového vozidla zn. Škoda Fabia, EČ: P., na ceste II/504 v km 69,50 v katastrálnom území obce N. na ulici H. v smere jazdy od centra mesta k ulici O., pravou prednou časťou vozidla narazil do chodkyne, mal. P. S., nar. X., idúcej po priechode pre chodcov, pričom vedel, že ide o maloletú chodkyňu, čím porušil ustanovenia § 4 ods. 1 písm. e/, písm. f/ zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke spočívajúce v povinnosti dbať na zvýšenú pozornosť voči deťom a dať prednosť chodcovi, ktorý prechádza cez priechod pre chodcov, ktorá v dôsledku nárazu utrpela zlomeninu dolného konca holennej kosti – píšťaly a lýtkovej kosti – ihlice, ľavej

dolnej končatiny s posunom kostných úlomkov, pričom z medicínskeho hľadiska sa jedná o zranenie ťažké a odreniny kože v oblasti ľavej nohy s dobou liečenia, PN a obmedzenia na bežnom spôsobe života v trvaní najmenej 42 dní, pričom podľa znaleckého posudku znalca z odboru zdravotníctva celkové obmedzenie, ktoré bolo spôsobené v dôsledku zranenia trvalo približne 4 a pol mesiaca.

Okresný súd obvinenému E. H. podľa § 157 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 36 písm. j/, § 38 ods. 2, ods. 3, ods. 8 Tr. zák. uložil trest odňatia slobody vo výmere 12 mesiacov. Podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. súd výkon tohto trestu podmienene odložil a podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. určil skúšobnú dobu v trvaní 24 mesiacov. Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. súd obvinenému uložil aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu na dobu 30 mesiacov.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. por. súd poškodených D. D. a U., s nárokom na náhradu škody odkázal na občianske súdne konanie.

Krajský súd v Trenčíne, na podklade odvolania podanom obvineným E. H. rozhodol rozsudkom, zo dňa 20. septembra 2012, sp. zn. 2To 108/2011, tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. b/, písm. e/ Tr. por. zrušil rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom z 13. apríla 2011, sp. zn. 1T 143/2010. Podľa § 322 ods. 3 Tr. por. krajský súd uznal obvineného E. H. vinným z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a/, písm. b/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. h/ a § 139 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 12. júna 2009 v čase o 15.15 hod., ako vodič osobného motorového vozidla zn. Škoda Fabia, EČ: P., na ceste II/504 v km 69,50 v katastrálnom území obce N., na ulici H. v smere jazdy od centra mesta k ulici O., pravou prednou časťou vozidla narazil do chodkyne, mal. P. S., nar. X., idúcej po priechode pre chodcov, pričom vedel, že ide o maloletú chodkyňu, čím porušil ustanovenie § 4 ods. 1 písm. e/ zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke spočívajúce v povinnosti dbať na zvýšenú pozornosť voči deťom, ktorá v dôsledku nárazu utrpela zlomeninu dolného konca holennej kosti – píšťaľy a lýtkovej kosti – ihlice, ľavej dolnej končatiny s posunom kostných úlomkov, pričom z medicínskeho hľadiska sa jedná o zranenie ťažké a odreniny kože v oblasti ľavej nohy s dobou liečenia, PN a obmedzenia na bežnom spôsobe života v trvaní najmenej 42 dní, pričom podľa znaleckého

posudku znalca z odboru zdravotníctva celkové obmedzenie, ktoré bolo spôsobené v dôsledku zranenia trvalo približne 4 a pol mesiaca.

Krajský súd obvinenému E. H. v zmysle § 157 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 36 písm. j/ Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 3, ods. 8 Tr. zák. uložil trest odňatia slobody vo výmere 1 rok. Podľa § 49 ods. 1 písm. a/, § 50 ods. 1 Tr. zák. súd výkon trestu odňatia slobody podmienene odložil so skúšobnou dobou na 1 rok. Súčasne podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. obvinenému uložil trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu vo výmere 18 mesiacov.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. por. súd poškodených D. D. a U., s nárokom na náhradu škody odkázal na občianske súdne konanie.

Proti uvedenému rozsudku krajského súdu podal obvinený prostredníctvom svojho obhajcu dovolanie z dôvodu uvedenom v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., teda že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Obvinený v dovolaní namietal, že hoci odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia skonštatoval, že príčinou dopravnej nehody bolo konanie poškodenej maloletej chodkyne, v konečnom dôsledku vyhodnotil spôsob jazdy obvineného za nesprávny, pričom za dôvod nesprávnej jazdy uviedol, že porušil povinnosť vyplývajúcu z ustanovenia § 4 ods. 1 písm. e/ zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke (teda že vodič je povinný dbať na zvýšenú opatrnosť voči cyklistom a chodcom, najmä deťom...) Obvinený považoval túto povinnosť za veľmi všeobecnú a vyvodenie zavinenia len na základe porušenia uvedenej povinnosti aj napriek záveru súdu, že pochybila poškodená, považoval za absolútne právne neakceptovateľné. Právny záver odvolacieho súdu bol teda založený na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku.

Obvinený v dovolaní tiež vyjadril svoj nesúhlas s výškou uloženého trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu. Okresným súdom mu bol pôvodne uložený trest zákazu činnosti na 30 mesiacov. Následne po zrušení rozhodnutia krajský súd rozhodol sám a po vyslovení porušenia povinnosti vyplývajúcej z ustanovenia § 4 ods. 1 písm. e/ zákona o cestnej premávke určil trest zákazu činnosti na 18 mesiacov. Obvinený namietal, že hoci sa v prípade trestného rozkazu (kde mu bol uložený pôvodne trest na 1 rok)

a jeho následnom zrušení neuplatňuje zásada reformatio in peius (zákaz zmeny k horšiemu), trest zákazu činnosti vo výmere 18 mesiacov je neprimeraný a uložený na základe svojvôle súdu.

Preto žiadal, aby najvyšší súd vyslovil rozsudkom porušenie zákona a zrušil rozsudok krajského súdu s tým, aby krajský súd vec opätovne prerokoval a rozhodol. Súčasne žiadal, aby dovolací súd podľa § 380 ods. 4 Tr. por. prerušil výkon trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu až do rozhodnutia vo veci samej.

K dovolaniu sa vyjadril aj okresný prokurátor, ktorý uviedol, že krajský súd rozhodol správne na podklade zisteného skutkového stavu. V súvislosti s porušením povinnosti vyplývajúcej z ustanovenia § 4 ods. 1 písm. e/ zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke poukazoval na to, že zákonodarca mal na zreteli práve takéto prípady, keď zaviazal vodičov dopravných prostriedkov na zvýšenú pozornosť pri ohrozených kategóriách (kde patria aj deti). Práve pri deťoch s ohľadom na stupeň ich vývinu možno dôvodne predpokladať, že dieťa sa nebude správať takým spôsobom ako dospelý človek, a preto je nutné, aby vodiči dbali na zvýšenú pozornosť pri deťoch. Pokiaľ obvinený namietal výrok o treste, prokurátor uviedol, že vzhľadom na absenciu konkrétnych ustanovení zákona, ktoré by mali byť porušené, nebolo možné sa k tejto námietke dostatočne vyjadriť. Uložený trest však považoval za zákonný. Navrhol, aby najvyšší súd dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

K dovolaniu sa vyjadrila aj matka poškodenej, ktorá považovala trest uložený obvinenému za nedostatočný. Dovolanie obvineného považovala za nedôvodné. Sám obvinený uviedol, že počas celej jazdy mal výhľad na poškodenú, a teda videl, že pri vchádzaní na prechod nepozerala na jeho motorové vozidlo. Obvinený tiež spochybňoval primeranosť rozsudkov súdov na základe určenia rôznych trestov, kde ako vecné merítka poukazoval na trestný rozkaz, s ktorým sa nestotožnil a podal voči nemu odpor. Nechájala, prečo sa obvinený dovoľáva nižšieho trestu, ktorý by mu bol uložený v prípade, ak by nepopieral spáchanie skutku a ušetril seba, ako aj poškodenú, od súdneho konania. Vzhľadom na uvedené považovala rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne za správne a dovolanie obvineného za nedôvodné.

Najvyšší súd, ako súd dovolací, síce primárne konštatoval, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1 Tr. por.), že bolo podané oprávneným procesným subjektom (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.); dospel však k záveru, že nie je splnený dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Dovolacím dôvodom podľa ustanovenia § 371 písm. i/ Tr. por. je, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Obvinený v dovolaní namietal nesprávnu právnu kvalifikáciu zisteného skutku, konkrétne že ho odvolací súd uznal za vinného z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a/, písm. b/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. h/ a § 139 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. Závažnejší spôsob konania v zmysle § 138 písm. h/ Tr. zák. spočíval v tom, že obvinený porušil dôležitú povinnosť uloženú mu podľa zákona. Konkrétne porušenie povinnosti videl odvolací súd v tom, že obvinený nerešpektoval ustanovenie § 4 ods. 1 písm. e/ zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke. Obvinený však namietal, že technickou príčinou dopravnej nehody bolo konanie poškodenej maloletej chodkyne a len skutočnosť, že sa jednalo o maloletú osobu nemôže svedčiť o jeho porušení povinnosti v zmysle ustanovenia § 4 ods. 1 písm. e/ zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke.

Po preštudovaní spisového materiálu najvyšší súd dospel k záveru, že odvolací súd rozhodol zákonne a správne na podklade dostatočne zisteného skutkového stavu.

Podstatou správnej právnej kvalifikácie je, že skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní (ktorého správnosť a úplnosť dovolací súd nemôže skúmať a meniť) bol subsumovaný (podradený) pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone.

V predmetnej veci odvolací súd uznal obvineného za vinného z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a/, písm. b/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. h/ a § 139 ods. 1 písm. a/ Tr. zák., pretože inému z nedbanlivosti spôsobil ťažkú ujmu na zdraví, čin spáchal závažnejším spôsobom konania, a to porušením dôležitej povinnosti uloženej mu

podľa zákona a na chránenej osobe. Porušenie povinnosti spočívalo v nerešpektovaní ustanovenia § 4 ods. 1 písm. e/ zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke.

Podľa § 4 ods. 1 písm. e/ zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke je vodič povinný dbať na zvýšenú opatrnosť voči cyklistom a chodcom, najmä deťom, osobám so zdravotným postihnutím, osobitne voči osobám, ktoré používajú bielu palicu, a starým osobám.

Účelom tohto ustanovenia je zvýšiť pozornosť vodičov pri ohrozených kategóriách osôb, medzi ktoré jednoznačne patria deti vzhľadom k tomu, že u detí je, s ohľadom na stupeň ich vývinu, vyššia pravdepodobnosť, že si neuvedomia nebezpečenstvo vyplývajúce z účasti na cestnej premávke a urobia niečo neočakávané. V tomto smere majú teda vodiči povinnosť prispôbiť svoju jazdu tak, aby mohli bezpečne zastaviť a neohroziť deti.

Z výpovede obvineného E. H. v prípravnom konaní vyplýva, že maloletú videl stáť na chodníku v strede pri priechode pre chodcov už zo vzdialenosti 50 metrov. Bola otočená smerom dole, jeho smerom sa nepozerala. Preto znížil rýchlosť na asi 20 km/h. Túto výpoveď potvrdil aj spolujazdec Mgr. L. L.. Obvinený, ako aj svedok, síce neskôr zmenili svoje výpovede tvrdiac, že nemohli rozoznať, či na priechode pre chodcov stojí maloletá osoba alebo nie. Avšak vzhľadom k výške maloletej v čase dopravnej nehody, jej veku (9 rokov) ako aj skutočnosti, že maloletá mala na sebe školskú tašku, je potrebné považovať tieto výpovede za účelové.

Zo znaleckého posudku vypracovaného Ing. M. P., znalcom z odboru cestná doprava, síce vyplýva, že technickou príčinou vzniku dopravnej nehody bol nesprávny spôsob prechádzania maloletej chodkyne, avšak s ohľadom na skutočnosť, že išlo o maloletú, čo vyplýva jednak z výpovedí obvineného ako aj spolujazdca, skutočnosť, že k dopravnej nehode došlo v čase o 15.15 hod. cez pracovný týždeň a v blízkosti školy, najvyšší súd dospel k záveru, že obvinený E. H. porušil povinnosť vyplývajúcu z ustanovenia § 4 ods. 1 písm. e/ zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke.

V súvislosti s námietkou obvineného, že mu bol odvolacím súdom uložený horší trest, než v pôvodne uloženom trestnom rozkaze, najvyšší súd považuje za potrebné uviesť, že v zmysle § 355 ods. 3 Tr. por., ak proti trestnému rozkazu podala oprávnená osoba podľa odseku 1 v lehote odpor, samosudca nariadi vo veci hlavné pojednávanie; pri prejednávaní

veci na hlavnom pojednávaní nie je samosudca viazaný právnou kvalifikáciou ani druhom a výmerou trestu, ani výrokom o ochrannom opatrení obsiahnutými v trestnom rozkaze. Podľa § 61 ods. 2 Tr. zák. súd môže uložiť trest zákazu činnosti na jeden rok až desať rokov, ak sa páchatel dopustil trestného činu v súvislosti s touto činnosťou. Odvolací súd s ohľadom na spáchaný trestný čin aj spoluzavinenie poškodenej uložil obvinenému trest zákazu činnosti na 18 mesiacov. Uložený trest považuje dovolací súd za zákonný a správny.

Vzhľadom na uvedené najvyšší súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 26. júna 2013

JUDr. Milan L i p o v s k ý , v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová